

مستطابق

محل مطبعه و اداره :

پنجسال اوغلا - ده امنيت

صندوغى حواريده

شكول يقوشنده

۲۲ نومرو

اخطار :

مسلكمه موافق آثار

جديه مع الممنونيه

قبول اولور

درج ايدلمين آثار اعاده اولماز

دينه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبيات تاريخ ، دى بايانات و بالخاصه احوال و شؤره اسلاميه و بحث ايدرو هفته ده بر نشر اولور .

صاحب و مؤسسلى :

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

قيرله دن مقوا بورو ايله كوندريليس سنى

۲۰ غروش فضله آلتير

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لى التى آيلنى

ممالك عثمانيه ايجون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۵	۳۰۵ روبله
سائر ممالك اجنبيه	۱۷	۹	فرانق

بشنجى جلد

۱۶ شوال پنجشنبه ۸ تشرين اول ۳۲۶

عدد : ۱۱۱

مکاتیب

نخستین

بزم بوراده چالیشدیغمن کبی، دارالخلافة دهده اقوام مختلفه اسلامیه نیکدیگر لریله طائشده سینه، براشمه سینه، و بوسایه ده عالم اسلامیتک ترقی و تعالی سینه چالیشانلر اولدیغنی ایشتمکه صولک درجه ده ممنون و مسرور اولدق. بر مقتضای زمان، بو کون اوزرمزه توجه ایدن الشیوک فریضه الهیه، مسلمانلری بو حال پریشانیدن قورتارهرق ایقاظ و انتباهلرینه، براشمه لرینه، ترقی و تعالی لرینه، چالیشمق اولدیغنی تسلیم ایتمین هیچ بر متفکر مسلمان یوقدر. بو کون بزى بو حال مذلتدن قورتارهرق یکنه چاره، اتحاددر. آره مزده اتحاد اولمازسه قومیتیز، ملیتمیز، ده ها دوعروسی دینیز، دین جلیل مقدسینز کیده جکدر.

مسلمانلری بونفاق، دوشورن کیمدر؟ میلیونلرجه قارداشی بربردن آیران، آیردقدن صوکراده یکدیگرینه دشمن ایدن هانکی ظالمدر؟.. هیچ شبهه یوقدرکه بو حاله سبب اولانلر، ینه ایچمزدن ظهور ایتمش، مسلمان کسوه سی آلتنده منافع شخصی لرینی دوشونمش بر طاقم منافق لردر.

فقط هر کیم اولورسه اولسون، اونى شیمدی آراشدیرمه نیک بزه فائده سی یوقدر. اولان اولمش، کچن کچمش. شیمدی مؤاخذه زمانی دکلدیر. بربرمزی چکیشدیرمکه بو حاله کلدک. آرتق بونک دوامنه طاقت قالمادی. بو کون بز هر شیئی ارنوته رق، اوزون بر ماضینک بتون نفاق آمیز خاطراتی حفره نسیانه کومهرک، دوشدیکمن کرداب مهلک دن رهایاب اولمق ایچون، الاله ویرمک، چاره لر دوشونملى بز. یانه حق، گوشه استراحته چکیله جک زمان دکلدیر.

بز، بو کوندن اعتباراً، حیالتک بتون آرام و صفاسنی ترک ایدرک، میدان اجتهاده آتیه جغز، کیجه یی کوندوزده قاتهرق چالیشه. جغز. ارضک بتون قطعه لرینه یاییلان بو پریشان عالمی اتحاد دعوت ایده جکز. بیقیمیه جغز، اوصانیه جغز. بو مقصد علوی اوغورنده جانمزی فدادن چکنمیه جکز. مطلوبمزی استحصال ایچون عجله من یوق. بو کون اولورسه ممنون، فقط اولمازسه مأیوس اولماز. یارین، او بر کون، کله جک سینه، حتی کله جک عصر اولسه ده ینه غمزمزه قنور کاز. فردالری امیدله طولو بر ملت اولمز. طمرلرنده فکر استقبال جولان ایدن بر امت نکبت یوزی کورمز.

اون ییل اولدی، بو اوغورده مجاهده ایدیورم. کون کچدکجه شوقم آرتیور. شوقم آرتدقجه غزم قوتلشیور. اون ییل اول آحاد درجه سنده ايسهک بو کون مات مرتبه سینه حیققدق. یازین بونلر طاعیله حق، هر بزى بر طرفه کیده رک قول بوداق صاله حق. کیم بیلیر نم کبی ده ها یجه فدا کارلر بورز مکاهه آتیلمشلردر. بز بر فکرز، قرارگاهز دماغ اسلام در، استانبولک عظمتی افکارنده

کیمسه غصب ایتمینز، ججاده ججاج، صاحب سز قلماسین. اوراده واپورلره راجتجه نمک، خانلرده دوجار اذا اولماق ایچون نه یایمق لازمسه شیمدین کوزلجه، دوشونمکیز لازمدر. هر سینه اورالرده ججاجدن صور مختلفه دم اعانه یاره لری، جبر آلیر، بر چوق، ظالملر زفقو ملانلری دی. شیمدی انلره بایلدوس یوروسی چالندی. جار اقطار علندن کلن ججاج بو ظلملرین قور تولد یغنی لاناو فعلیه سیله کورسون. مقام معالی خلافتیه اربطای قوتلنشین.

شیمدی حجاز محیطنده بولندیکزه کوره هر سینه یوز بیکلرجه ججاجک مکده عرفانده اسباب اجتماعی طبیعی تدقیقه امله افکار ایدرسکیز. وحدت افکار اسلامیه یی وجوده کتیره جک اسبابک انجق عدالت اولدیغنی دوشونورسکیز. حکمت سیاسی دینه مزى قورچالارسکیز. نامکزی تاریخ عالمده خط زرین ایله یازدرمق ارزوسنده ايسه کیز. سزک ایچون بو وادیده چالیشمه جق چوق حقیقتلر واردر. حسن نیت، صدق طویت صاحبی اولورسه کیز حضرت الله و جناب رسول الله معین و ظهیر کزدر. بوکا ذره قدر شبهه ایتکیز.

خلافت معظمه اسلامیه نیک ازدیاد شان و شوکتی ایچون کوریور. سکرکه ملک عثمانیه نه بیوک فدا کارلقلر ایتک ایستیور. بونی سائر بلاد اسلامیه دن کلن ججاج کرامه صورت حسنده بیلدیرمکه والیرکده حسن تدابیر ایله اظهار انار فداکاری ایتلرینه موفق اولورسه کز حقیقه بخیاران امتدن صایلدیرسکیز. دونه امرک تقویه سی ایچون انلرده فدا کارلق ایتک قنلرنده بر طویغویه مالکدرلر. شوقدرکه بومظهریتکیز انلره هر یزده عدالت اناری کوشتمک، اسکی یعه اچیلقدن اناری محافظه ایتک و خوشنودی ناملرینی حصوله کتیزمک سایه سنده واقع اوله بیلور. ایشه عقل قاصرک یتدیکی حکمت تدابیر اداره بونلردر.

سزده ارض حجازده بیوک انار وجوده کتیرمکز ایچون شهر داخلندکی صولرک دمیر بورو ایچنه النسی و عرفات و مناده، و مکده ججاجک احتیاجاتی دفع ایده بیله جک درجه ده خللرک تزید مقدارى و سواقلرک جدی و دائمی صورتده امر تنظیمنه مستمراً اعتنا اولنسی وجده وینمده ججاجه قورتل و سینه لرجه قالمش صهرینج صوبی ایچیر مکدن ايسه اورالرده احتیاجه کافی بخارلی ماکنه لرله طاعتی صوندارکی چاره سنده باقلمه سی مدرسه لرک و مکتبلرک جدی بر صورتده اصلاحی عموم اولاد عربیه معارفک تعمیمی ارشاه و ارتکابک او حوالی مبارکه په دخی یا قلا شیمه رق عموم مأثورینک دائره هدالتده اجرای وظیفه ایلملری و عموم جهانک مسلمی اولان تیمور یوللرک وجود پذیر اوله بیلدسی اسبابک استحصال و استکمالی امرنده سزه پک چوق سعی و غیرت و بذل همت توجه ایدیور. ذات عالی لری البته ایجابات وظیفه یی پک کوزل تقدیر و احاطه بیوررسکیز فقط بو اخطارات. خیر خواهانم، حاشا ذات عالی کیزی تمجیل دکل، مجرد غلیانه کلن حمیات دینه و ملیه نیک محصلیدر. انک ایچون حسن نظرله کورمکز علو فطانتکیز مقتضاسی اوله بیلور. وطنمک سعادتنه خدمت ایدنلر ایکی جهانده غمیز اولسون.

حسن و صاف

یاشادینغمز کی، آسیانک بوزلو طاغلر نده، عیسیستانک قیزغین چوللار نده ده حیامزدن، روحزدن نشان وار.

اسلام عالمک کچیردیکی دوره غفلت ابدی دکدر. طرف طرف بو کون ظهور ایدمکن حرکتلر، ایفاظ و انتباه، دلالت ایدر. بر کون بتون بو مختلف قافله لارک صراط مستقیم اتحادده دست بدست وفاق اولدینقی کوردیکمز زمان تسلیم حقیقت ایده جکمز. تدریجی کورولن هر ایش، موفقیته نتیجه پذیر اولور. انسان بر آنده طاغک تپه سینه یوکسله مز.

بز ایلک بورالره کلدیکمز زمان نه قدر مشکلاته دوچار اولدق؛ بو عصره کوره تربیه کورمک، فکر آلتق، صوکره دیننه، ماتنه خدمت ایتک ایچون طرز جدید مکتبلر آچدق؛ کوزی باغی خواجهر مز احوال علمه واقف اولدق ایچون قرائتخانه لار کشاد ایتدک، غزته لار کتیرتدک، آثار نافه علمیه تدارک ایتدک؛ فکرلری خرا- قاتدن قورنارمق ایچون احکام شرعیه نک اساسی، علوم و فنون حاضرده لی تعلیم اسبابنه اثبات ایتدک؛

فقط بتون او کیجه لی کوندوزلی مساعیمزه رغماً بزى فساد عقیده ایله متهم قیلدیلر، جو جقلری مکتبمزه کوندرمکدن منع ایتدیلر؛ قرائتخانه یه کلدیلر، جریده لری او قومدیلر؛ فقط بونلردن ذره قدر قلبمزه قنور کلدی، (لایخافون لومه لاثم) آیت جلیله سنی نظر تفکره آله رق اصلا بو سوزلردن پروا ایلمدک. صوکرایو اش یواش مقصدمز آکلاشیمغه باشلادی؛ جو جقلر مکتبه کوندردلی، قرائتخانه علما ایله طولدی، جریده لر آلدن دوشمز اولدی. بر قاج بیل اول اوچ دوت علما غزته او قیورسه بو کون بیکدن فضله علما احوال عالمی منتظماً تعقیب ایدیور. بو کونلر بایرام مناسبتیه قرائتخانه تعطیل اولاجق دیه شکایت ایدیورلر. بز تعطیل ایسته میز، قرائتخانه قاپانما یه جق « دییورلر ».

بوندن آلتی سنه اول اوزرمده کی بتون اجنبی منسوجاتی چیقار- ره رق ممالک اسلامیه ده طوقوران لباسلری کیدم. ایکی سنه اول اصفه انده طوقونمش البسه لر کتیرتدک بتون مجتهدلره بر چوق علمایه محاناً توزیع ایتدم؛ فقط قبول ایتک شویله دورسون، اوزرلرنده قضارا بولان یرلی قاضیلری چیقارهرق فرنک البسه لرنی کیدیلر. بنم اسلام لباسمه « لباس یهود » دیدیلر. ابداً مایوس اولدم. صبر ایلدم.

تا او کونه قدرکه علمانک کوزلری آچیلوب، فکرلری اویانوب یرلی قماش کیمه سنک حکمتنی تقدیر ایتدیلر. وقتیه مایتنی، ماضیسنی، شان و شرف قدیمی، استغلال و موجودیت ملیه سنی، حاصلی بتون بو عنینات مبعجیه نی اونوده رق برقلید، براسارت ماده و منهویه ایچنده قالان نجف علمای کرامنک هربری بو کون مجاهده ملیت اوغورنده رزمگاه حیاته آیلیمش بررغضنغر حیرتدر.

جناب حقه بیکلرجه، شکر اولسون، مجتهدین و علمای کرام

آراسنده بو اتحاد و اتفاق، بو غیرت تعالی و فعالیت کورمک لطیفه مظهر اولدق. (هذا من فضل ربی) .

بوندن ده ایکی سنه اول اتحاد و ترقی جمعیتی ایله علماء نجف آره شده بر مناسبت صمیمیه و قلبیه حصول و تأسیسینه قرار ویردم. چونکه علمای نجف، عثمانلردن صوکره درجه منتظر ایدی. نجفده کی علمانک ایران افکار عمومیه س اوزرنده کی تأثیر فوق العاده سی ایسه معلومدر. بو حالک درامی هر ایکی طرف ایچون ضرردن باشقه بر شیشی منبج اوله مازدی. الحمد لله بو کون بوکاده موفق اولدق. بتون مجتهدین کرام بن الاسلام هر دوزلو نفاق و شقاق دوا می، مستعلمالری و اسلامیتی محو ایده جکنده متفق بولوندلرندن؛ اسلاملر ایچون بارلاق و مسعود راستبالدن مطمئن اوله بیلیرسنگیز.

آراده تأسیس ایدن بو مناسبات صمیمیه نک دلیل، کوندردیکمز فوطوغرافدر. ان شاء الله اسلاملر آره سنده کی نفاق هر طرفده بویه مبدل وفاق اولور.

صراط مستقیمک عالم اسلام قسمنده کی مقاللار، مکتوبلر، خبرلر بوراده چوق کوزل تاثیرلر یاپیور، بیوک بر ایفاظ و انتباهی موجب اولیور. وار اولسون بویه اسلام مجاهدلری. لطفاً کوندردیلر نسیخه لر منتظماً واردا ولیور. دائرة وحدتیه سلامت عموم ایچون قلوب موجودینه فیض بخشای مسعدت اولان صراط المستقیمک مقالات مفیده سنی ان شاء الله تعالی عربی و فارسی لسانلرینه ترجمه ابدوب معنای توحید و اتحادی نشر و تعمیم ایتک، اعتلای دین و ملتیه وقف وجود ایدن داعیلری ایچون برو طیفه مفخرتدر. شیمدی ایرانک استیلاسی بتون فکر مزنی تارمار ایتدیکسندن حیات، نجات دردیله اوغراشیورن. اونک ایچون مکتوبی قیصه کسبوزم. عالم اسلامیتده مهم بر مرکز اولان نجف اشرفک احواله دائر مکتوبلر، خبرلر کوندیریم ان شاء الله.

شیمدی بتون علمای ایران استیلاسیله مشغولدر. روس عسکرینک اخراجی حتمنده تشبثانده بولونلمسنی مجلس ملیدن شدتیه طلب ایتدیلر روس امتعه سینه قارشى تحریم (بویقوتز) اعلان اولوندی. بو بابده چکیان تلغرافلری لفا کوندیریورم. جناب حق بتون مسلمانلر آره سنده کی نفاق رفع ایله جمله سنی یکو وجود و یک فکر ایلسون. بو کونکی الیم احوال، نفاق و عطالت دن در. ان شاء الله بو کبی وقایع، ملت اسلامیه نک تمایله انتباهی موجب اولور. جمله قارداشلره سلام... خادم التریبة والملة

محمد رحیم بلبله لی باد کوبه لی

نجفده مقیم ایران اعظم مجتهدینی طرفدن طهرانده شورای ملی یه روس عسکرینک ایراندن خروجی ایچون تحریم امتعه (بویقوتاز) یاییلمه سنی توصیه بولنده نجفدن فارسی اولارق کوندردکلری تانرافنامه صورتیدر.

طهران: مجلس شورای ملی جانب عالیته مجلس محترمک افتتاحندن بری اون آقی اولیورکه بز مبعوثان ملتک

حسن مراقبه لری سایه سنده روس عسا کرینک ایران ملک کنندن چینه یغنی و مداخلات متوالیه ظالمانه سنک نهایت بولد یغنی ، بشیر خبرك مترصدی بولنورد ، فردای عید مسعودیتدن بری کبرلی و آشکاره بر طاقم دسیسه لرك تمادیتدن طولانی حصوله کلکده اولان قایتنه بحرانی بولنورد آت مقدسه نك بر نوع موالی اوله برق قالمشدر . حالا بولون یکی قایتنه نك بولنورده لایق قایتنی و سیرما اخبارات دیپلوماتیکه بولنورده بر نشانه بر یغنی عد ایدرز .

بولون ، یارین کچور ، فقط کون کچد کجه اساس قوم مشروطیت ، استقلال وطن و بلکه دیانت اسلامی منظره دوشور . بوجاه قارشی الارمنی باغلا برق لوطورمق تکلیفات دینه انجاماتندن دکلدز . آرتق انتظارلر حد نهایت بولشدر .

اگر حقوق بین الملل صریح قوانین موضوعه سی معتبر ایه نه زمانه قدر سکوت و نه وقته قدر انتظار ایدز . اگر نفس الاصدده حقوق بین الملل مجرد الفلفظدن عبارت و حقیقه تدن عاری ایه البته بز عموم علما بر مقتضیات احکام اسلامی ، باشمزه چاره دوشونعلی بزه .

دیندارانک و وطن پرورلکک برنجیسی اولان مجاهده اقتصادی و روس امته سنک بالکلیه ترک و تحریمی توصیه ایدز . واللهک عون و عنایتی و حسن تأییدی دیلرز . عاجلاً توسل ایله ثبات و اقدام بیورمکزی و هر حاله نتیجه حال سیرما اخبار بیورمکزی انتظار ایدوروز . تلفراف سابقمک [۱] جوابی خصوصیتدن انگلیز و روس سفیرلرینه ویردیککز چراهه سرعته منتظرز . انشاء الله تعالی .

محمد کاظم الخراسانی
عبدالله المازندرانی

بغداد روس قونسولوسی اورلوف بو تلفرافک مجلسه کوندرلش اولد یغنی خبر آلیز آلاز ، نجفده ابوالقاسم شیروانی به بروجه آتی عربجه بر تلفراف کوندرلشدر !

« مستعجلدر » : نجف : ابوالقاسم شیروانی

مجلس شوریه روسیه حقنده مضر بر تلفرافنامه ویرلش اولد یغنی مسوومز اولدی . آیه الله خراسانی حضورینه کیده رک مذکور تلفرافنامه نك انتاج ایدز چکی قایت و خیمه اوزرینه نظر دقتلرینی جلب و مضمونک استرداد انگلیزنی القاسمه بولنککز .

اورلوف

مجتهد خراسانی نك ابوالقاسمه ویردیککی جواب :

ابوالقاسم شیروانی جنابلرینه !

قونسولوس افندی نك تلفرافلری مفهومز اولد یغنی کندلرینه تبلیغ بیوریکز پروتستولر بزه جواباً روس عسکرینک خروجی وعد ایش بولندقلرینی وسائر دول متدینه نك موافقتده بولندقلرینی ، آسایش ملک نك تقرری حصول بولور بولماز وطنمزدن چینه جفرلرینه دائر ویردیکلری تأمیناتلرینی اونومسونلر .

بولون که بلاد ایران تحت امنیتده در . و هر طرفه آسایش و انضباط تقریر ایشدر ، عموم ملت روس عسکرینک چیماریلیمسی ایستبور و بونک ایچون قیام ایدبور . چونکه سکوت ایله وقت کچیشد برمه نك عاقبتی وخیم اولسنه منی بز محترم مجلس وقایتنه ضدن اجنبی عسا کرینک اخراجی ایسته یوروز .

[۱] بو تلفراف سابقدن مقصد ، روس وانگلرین سفیرلرینک ، کندلرینک اطلاعی اولمیشزین ایرانک اجابله امتیاز واستغراض مذاکرانده بولونه ماملرینه دائر تبلیغات قارشی مجلس مبعوثانک ایرانک مستقل بر دولت اولوب هیچ بر دولتک مداخله سی قبول ایدمه چکی ، بولنده ویربله چک جوامک سفرا به تبلیغ بسلدیکنک لایم بیاننه دائر چکیلن تلفرافدر .

دارغلیچره :

دارالافتاده صراط مستقیم جریده اسلامیه

اهل اسلامیة سی متدین ، فرائض و وجائب اسلامیة رعایتکار اولان حاملن لوانسک اوچ قضاسی مرکز لرنده و کویلرنده بولنان درت بش مدرس نك هر برنده بکر میشر اوتوزر طلبه به علوم دینه تدریس اولنیور . اصول تدریسک طرز قدیم دائره سنده جریاندن تکملات تأخراته و فطره ذکی اولان طلبه نك قیمتلی زمانلری ضیاعه اوغرامقددر .

بو عالی مسلكه منسلک کنج لرك آرزمان ظرفنده فیضیاب عرفان و بحق حصه دار کلمات فراوان اولمی مقصد ترقی جویانه سیله مدارسک اصلاحنه ، تدریساتک توسیع و تمهینه تشبث و درس معاد تچه بولانده تشکیلاته توسل اولد یغنی غزته رده فرط شکرانله کورلشدر .

چاملق بو اصول محاسن شمولک مظهر فیوضاتی اوله حق محللرک برنجیلرندن اولمی آرزو سنده بولند یغندن بو جهتک نظر اعتنایه آلدیرلمسی و مارغلیج قصبه سنده در دست تأسیس بولنان دارالمعلمین هیئت تدریسیه سنک سرعت ارسالنه توسطله بو دیندار کتله اسلامیة نك علماً دخی تنویری و مکاتب عثمانیه به بولانلرینده معلم یتشیدیرلمسی اسبابنک استکمالی فیوضات اسلامیة نك زهر منیری و او عالم مقدسک مدار مباحاتی اولان صراط مستقیمک تأثیرات جلیله سندن بر صورت امیدوارانده منتظر در باقی هو الله العظیم

مارغلیج
أرم صفی

سعی صنعت ، تجارت و ثروت :

بوهفته انتشار ایدن (۱۱۰) نومرولی صراط مستقیمده ، ندرج بولغورلی زاده رضا بك افندی نك بر چوق حقایق احتوا ایدن نظم بلیننده اک زیاده نظر دقتی جلب ایلیان شو : « حافظ و حارس دولت ، ملت : سعی و صنعتله تجارت ، ثروت ، کله لری اولمشدر . بولکاتک هر برینک حائر اولد یغنی دقایق اوزرینه خیلی مدت درین درین دوشوندم . غرب ایله شرق مقایسه ایتدمده خالزه استقبالزه چوق آجیدم . اوت ! دولت و ملت ، سعی و صنعتله تجارت و ثروتله قائمدر . فقط عجیباً بو حقیقی بزده اکلایان قاچ کشی واردن ، خلقمزدن معاشله یاشایانلرک قدیم اعظمی آی باشنه قدر بتون جینده کی صرف ایدییور . حالبوکه اوروپالیر هیچ اولمازسه معاشنک یوزده اونشی آرتیریور . بز مع التأسف تصرفه آلمدیغمز ایچون خسته لق ، وفات کی خصه وصاتده نه یاه جعفری شاشیریوروز .

آوروپالیر ایسه متراکم یوزده اونیه تدابیر لازمه به توسطله قصور ایتیور . معاشله یاشایان صنفی ایسه یاسلوك ایتدیکی صنعت و تجارتده هر دسر اولد یغنی ایچون غایت بطی آیدملرله قابلمباغه یوزویوشیله